

Bērnu apģērbu drošums

Ir pārliecinoši pierādījumi tam, ka **kordas (auklas) un savelces (aukliņas), ja tās ir pārāk garas vai atrodas nedrošās vietās, pakļauj bērnus nopietnam riskam**, dažkārt pat ar letālu rezultātu. Kordas un savelces var izraisīt traumas vai nāvi, ja tās ieķeras vai aizķeras aiz priekšmetiem, tādiem kā spēļu laukuma aprīkojums, eskalatori, automātiskās durvis, slēpotāju pacelāji vai velosipēdu riteņu spieķi.

Galvenie riski ir šādi:

- apģērbs ar kordām vai savelcēm kapuces un kakla zonā var izraisīt nožņaugšanās risku, kordai vai savelcei (parasti ar mezglu vai garenu pogu) ieķeroties, piemēram, spēļu laukuma aprīkojumā vai iekārtā, izraisot savainošanos vai pat nāvi;
- apģērbs ar kordām vai savelcēm, kas ir pārāk garas muguras daļā, vidukļa zonā, pie piedurknes vai apģērba apakšmalas, var radīt risku ieķeroties, piemēram, braucošu transportlīdzekļu durvīs, un velkot bērnu uz priekšu, izraisot savainošanos vai pat nāvi;
- apģērbs ar elastīgām kordām ar trīsdimensiju rotājumiem, piemēram, garenām pogām, var radīt risku lielākoties acīm.

Šādi ir tipiski savainošanās scenāriji:

- Bērnam nolaižoties **pa slīdkalniņu**, kapuces savelces mezgls vai garenā poga ieķeras nelielā atstarpē vai spraugā slīdkalniņa augšpusē. Brīdī, kad bērns nolaižas, aukla cieši savelkas, nožņaudzot bērnu.
- Bērnam **izkāpjot no autobusa**, vidukļa savelces garenā poga ieveras vai aizķeras durvīs, ko autobusa vadītājs neievēro. Autobusam uzsākot kustību, bērns tiek vilkts uz priekšu un pakļūst zem riteņiem.
- Bērnam **braucot ar velosipēdu**, bikšu staras savelce sapinas velosipēda riteņa spieķos. Bērns tiek norauts zemē, gūstot galvas traumu.

Citi iespējamie apdraudējumi var izraisīt aizrīšanos, ja atdalās garenā poga vai kāda no tās detaļām.

Bērnu apģērba drošumu reglamentē *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību* (turpmāk – *DIREKTĪVA 2001/95/EK*), kas nosaka, ka tirgū laistiem produktiem jābūt drošiem. Tas attiecas arī uz bērnu apģērbu. *DIREKTĪVA 2001/95/EK* ir pārņemta kā saistošs noregulējums visās ES dalībvalstīs. Tiesību normas, kas izriet no *DIREKTĪVAS 2001/95/EK*, ir iekļautas *Preču un pakalpojumu drošuma likumā* (turpmāk – *PPDL*). Turklāt, konkrētas pamatprasības ietvertas Eiropas standartā EN 14682:2007 „*Bērnu apģērba drošība. Bērnu apģērba kordas un savelces. Prasību specifikācija*” (turpmāk – *STANDARTS EN 14682*), lai nodrošinātu, ka bērnu apģērba kordas un savelces ir drošas. *STANDARTS EN 14682* kā nacionālais standarts ir pieņemts visās ES dalībvalstīs.

STANDARTS EN 14682 nosaka prasības bērnu (līdz 14 gadu vecumam) apģērba, tostarp maskēšanās tērpu un slēpošanas apģērba, kordām un savelcēm. Šī standarta ietvaros nav iespējams aptvert visus potenciālos apdraudējumus, ko var radīt nedrošs apģērbs.

STANDARTS EN 14682 neattiecas uz bērnu aprūpes priekšmetiem, piemēram, priekšautiņiem, autiņbiksītēm un māneklīšu turētājiem; karpēm, zābakiem un līdzīgiem apaviem; cimdiem, cepurēm un šallēm; kaklasaitēm, ko paredzēts valkāt ar kreklu vai blūzi; jostām vai bikšturiem; speciāliem sporta un teātra kostīmiem, kuri tiek lietoti ierobežotu laiku.

STANDARTĀ EN 14682 ietvertas konkrētas prasības attiecībā uz kordu un savelču klātbūtni un pazīmēm.

Prasības bērnu apģērbam atšķiras un ir iedalītas divās galvenajās kategorijās **atkarībā no bērna vecuma**:

- bērniem **līdz 7 gadiem** - atbilst bērniem ar augumu līdz 134 cm;
- bērniem **no 7 līdz 14 gadiem** – atbilst bērniem ar augumu lielāku par 134 cm līdz 182 cm (zēniem) un 176 cm (meitenēm).

Ražotājiem (importētājs Eiropas Savienībā pielīdzināms preču ražotājam) jānodrošina, ka apģērbs, ko tie laiž tirgū, ir drošs. Arī importētājiem, izplatītājiem un mazumtirgotājiem, ir jārikojas pietiekami rūpīgi, lai nodrošinātu, ka patērētājiem piedāvātie produkti ir droši.

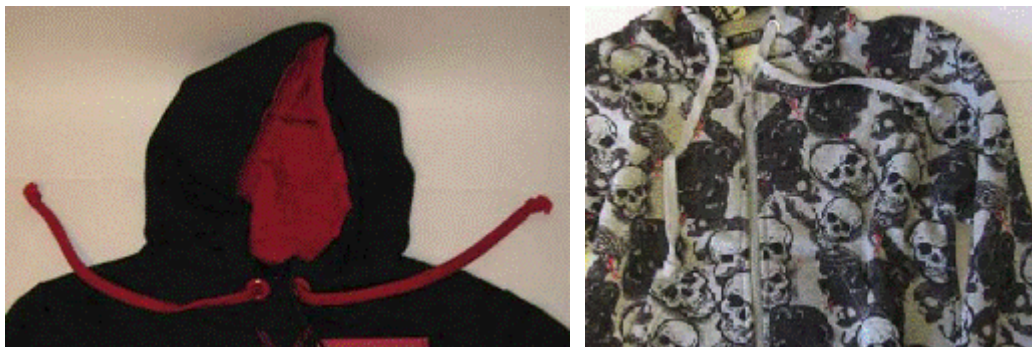
AIZLIEGTO APĢĒRBU PIEMĒRI

Apģērbi (bērniem līdz 7 gadiem), kas ir aizliegti, jo to kapuces un kakla zonā ir kordas un savelces

1.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.2.1.punkts)

Apģērbi (bērniem no 7 līdz 14 gadiem), kas ir aizliegti, jo to kapuces un kakla zonā ir savelces ar brīviem galiem

2.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.3.1.punkts)

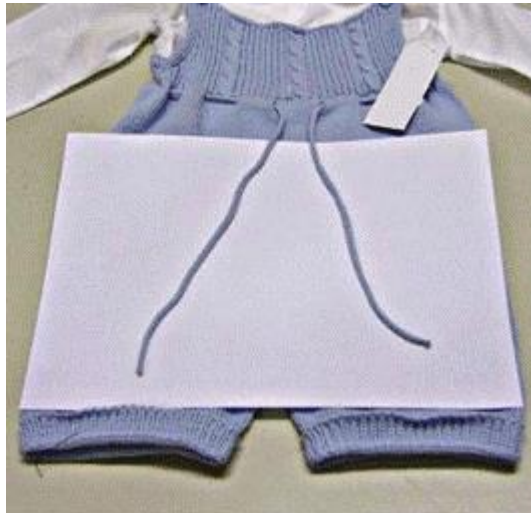
1. un 2.attēlā redzamajām kordām un savelcēm ir arī mezgli, kas ir pretrunā ar standarta EN 14682 3.1.1.punktu.

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo to kapuces un kakla zonā ir vaļēji gali

3.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.3.5.punkts)

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo to krūšu un vidukļa zonā ir kordas un savēlces ar vaļējiem galiem, kas ir garāki par 140 mm

4.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.4.1.punkts)

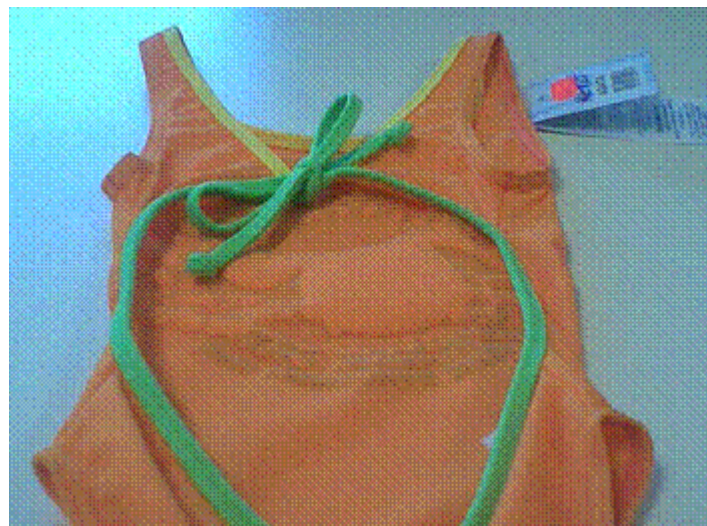
5.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.4.2.punkts)

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo tiem ir sasiemas jostas vai drēbes jostas, kas ir garākas par 360 mm

6.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.4.5.punkts)

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo tiem ir kordas vai auklas, kuras nāk no apģērba aizmugures vai kuras jāsasien aizmugurē

7.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.6.1.punkts)

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo tiem ir kordas vai savelces, kas karājas pie piedurknes vai apģērba apakšmalas

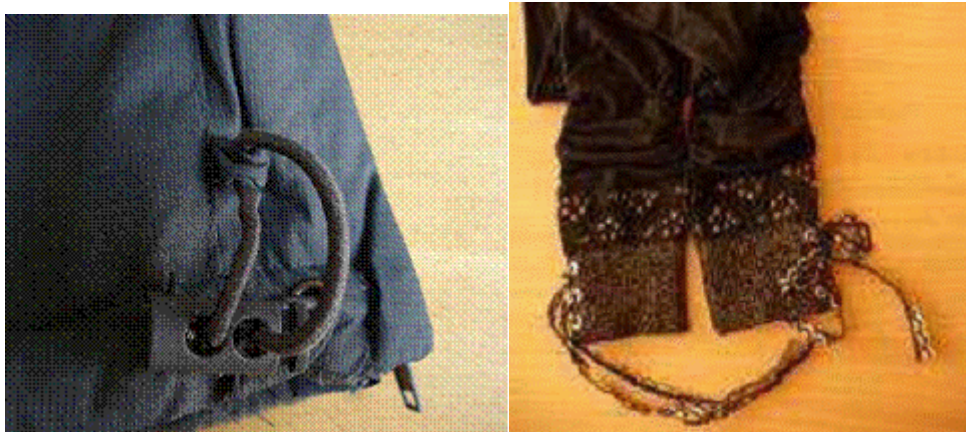

8.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.7.1.punkts)

9.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.5.1.punkts)

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo tiem ir kordas vai savelces garo bikšu apakšmalā, kas atrodas ārpus apģērba

10.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.5.3.punkts)

Apģērbi, kas ir aizliegti, jo tiem ir kordas vai savelces, kas ir garākas par 140 mm

11.attēls. Neatbilst standartam EN 14682 (3.8.punkts)

Informācija sagatavota pēc PROSAFE (Produktu drošuma veicināšanas forums Eiropā – *The Product Safety Enforcement Forum of Europe*) materiāliem un tai ir informatīvs raksturs. Detalizētu informāciju par prasībām bērnu apģērbam skatīt *STANDARTĀ EN 14682*.